

**REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA**

**REPUBBLICA DI CROAZIA
REGIONE ISTRIANA**

**UPRAVNI ODJEL
ZA TURIZAM**

**ASSESSORATO AMMINISTRATIVO
AL TURISMO**

**INFORMACIJA O
TURISTIČKOJ SEZONI 2006.
U ISTARSKOJ ŽUPANIJI**

**TE POLAZIŠTA ZA PRIPREMU
TURISTIČKE SEZONE 2007.**

Poreč, ožujak 2007.

SADRŽAJ:

	STR.
1. TURIZAM U SVIJETU - TRENDOVI I PROCJENE	3
2. PRIPREMA TURISTIČKE SEZONE 2006.	
U ISTARSKOJ ŽUPANIJI	7
3. FIZIČKI POKAZATELJI	8
3.1. DOLASCI	8
3.2. NOĆENJA	9
4. TRŽIŠTA	10
5. TURISTIČKI PROMET PO VRSTI SMJEŠTAJA	14
5.1. HOTELI	14
5.2. KAMPOVI	16
5.3. MALI OBITELJSKI HOTELI	19
6. OSTALI POKAZATELJI	20
6.1. CIJENE	20
6.2. PROMET U ZRAČNOJ LUCI PULA	20
6.3. PRIHODI OD UGOSTITELJSTVA	22
7. OCJENA TURISTIČKE SEZONE 2006.	24
8. NAJAVE I PRIPREME ZA NAREDNU TURISTIČKU SEZONU	26
9. IMPLEMENTACIJA MASTER PLANA TURIZMA ISTRE	27
9.1. ANALIZA PROVEDBE ZA PERIOD 2004.-2006.	27
9.2. NAJAVE PROJEKATA ZA PERIOD 2007.-2009.	32

1. TURIZAM U SVIJETU - TRENDOM I PROCJENE

Sukladno podacima Svjetske turističke organizacije WTO-a, u svijetu je 2005. godine ostvareno **806 milijuna međunarodnih turističkih dolazaka**, uz prosječan porast u posljednjih 5 godina od 3,3 posto godišnje. Usporedimo li navedeni podatak s onim iz 1990 godine kada je zabilježeno 439 milijuna dolazaka, vidimo da je u proteklih 15-tak godina međunarodni turistički promet skoro udvostručen (grafikon niže).

Sa 442 milijuna međunarodnih turističkih dolazaka ostvarenih 2005. godine uz udjel od 55%, s konstantnom tendencijom porasta, **Europa potvrđuje poziciju najznačajnije svjetske turističke regije.**

Isto tako, analiziramo li samo **područje Mediterana**, tj. 7 zemalja među koje spada i Hrvatska, dolazimo do podatka o preko **220 milijuna** ostvarenih međunarodnih turističkih dolazaka od čega samo Francuska, Španjolska i Italija ostvare dvije trećine.

Prema predviđanjima WTO-a, Svjetske turističke organizacije **do 2020. godine**, vidimo da bi **samo Europa te godine trebala doseći 717 milijuna dolazaka** uz istovremeno smanjenje svog udjela u svjetskim razmjerima na 45,9%. U svjetskim razmjerima, fenomen turizma više će nego udvostručiti sadašnji obujam kretanja obzirom da **predviđanja govore o 1,56 milijardi turista u cijelome svijetu.**

Europa, a posebno mediteranske destinacije zadržati će status najatraktivnijeg svjetskog turističkog područja. U okviru mediteranskih destinacija možemo izdvojiti podatak kako je 1998. godine od ukupno 637 milijuna turističkih dolazaka u cijelome svijetu, na ovom području ostvareno preko 197 milijuna (udio od 30,9%), tj. skoro trećinu ukupnih svjetskih turističkih kretanja. U tom kontekstu, koji obuhvaća 21 mediteransku zemlju, predviđa se do 2020. godine prosječan godišnji porast od 3% kada bi ovo područje trebalo ostvarivati 346 milijuna dolazaka.

Tu možemo posebno izdvojiti **Hrvatsku za koju se predviđa prosječna stopa rasta od 8,4% godišnje.** Za usporedbu, zemlje kao što su Italija, Španjolska, Grčka i Francuska predviđaju stope rasta do 2020. godine koje se kreću između 2-3%.

Na sljedećoj stranici navodimo najuspješnije svjetske turističke destinacije, sukladno podacima WTO-a za 2005. godinu. Već cijeli niz godina nalazimo iste zemlje među prvih tri, kako u pogledu ostvarenih prihoda tako i što se tiče fizičkog turističkog prometa tj. broja inozemnih gostiju (tablice 1 i 2) a to su Francuska, Španjolska i SAD.

U narednom razdoblju očekuje se zadržavanje ovakvih pozicija uz napomenu kako nakon krize uslijed događaja 11. rujna 2001. godine SAD se ubrzano oporavlja i vraća na nekadašnje leaderske pozicije. Isto tako, primjetan je veliki porast "novih" destinacija, a tu posebno mislimo na Kinu i Tursku s izrazito visokim stopama rasta u odnosu na ostale, koje smo posebno označili u narednim tablicama. Od ostalih, u sponu su i Velika Britanija, Meksiko i Njemačka.

U odnosu na najuspješnije svjetske destinacije, **Hrvatska kao mala destinacija zauzima odlično 24. mjesto**, a u usporedbi s nekim destinacijama kao npr. Saudijska Arabija s 9,1 milijun ili Mađarska s 10 milijuna (uz prošlogodišnji pad od 17,7%) inozemnih dolazaka, te uz nastavak ovakvog pozitivnog trenda, za nekoliko godina možemo očekivati da naša zemlja zauzme izvrsno 20.-21. mjesto u svjetskim razmjerima.

Tablica 1: Popis 10 najuspješnijih turističkih destinacija u svijetu po posjećenosti (dolasci samo inozemnih gostiju) 2005. godine

Međunarodni turistički dolasci					
Poredak		U milijunima		% povećanje	
		2004	2005	2004/03	2005/04
1	Francuska	75,1	76,0	0,1	1,2
2	Španjolska	52,4	55,6	3,1	6,0
3	SAD	46,1	49,4	11,8	7,2
4	Kina	41,8	46,8	26,7	12,1
5	Italija	37,1	36,5	-6,4	-1,5
6	Velika Britanija	27,8	30,0	12,3	8,0
7	Meksiko	20,6	21,9	10,5	6,3
8	Njemačka	20,1	21,5	9,4	6,8
9	Turska	16,8	20,3	26,1	20,5
10	Austrija	19,4	20,0	1,5	3,0
... 24	Hrvatska	7,9	8,5	6,8	7,0

Izvor: www.world-tourism.org; Tourism highlights 2006, WTO-OMT

Kao i u pogledu međunarodnih turističkih dolazaka, sa 6-7 zemalja među prvih 10 Europa ima veliki značaj i što se tiče ostvarenih prihoda od turizma, obzirom da sa **348 milijardi US\$** ostvarenih 2005. godine pokriva 51,2% od 608 milijardi, kolika je ukupna godišnja turistička potrošnja u svjetskim razmjerima.

Uz male razlike, i u ovom se poretku ponavljaju odnosi koje smo primijetili među najposjećenijim zemljama u svijetu, s tim da se tu mijenja poredak prvih triju zemalja, s istim "fast growing" destinacijama te pojavom Australije na desatom mjestu i bez Meksika među prvih deset. U ovom poretku **Hrvatska zauzima 23 mjesto (tablic. 2)**

Tablica 2: Popis 10 najuspješnijih turističkih destinacija u svijetu po prihodima od turizma 2005. godine

Prihodi od turizma					
Poredak		U milijunima US\$		% povećanje	
		2004	2005	2004/03	2005/04
1	SAD	74,5	81,7	15,8	9,6
2	Španjolska	45,2	47,9	3,8	5,8
3	Francuska	40,8	42,3	1,5	3,5
4	Italija	35,7	35,4	3,8	-0,7
5	Velika Britanija	28,2	30,7	11,1	9,5
6	Kina	25,7	29,3	47,9	12,7
7	Njemačka	27,7	29,2	8,9	5,5
8	Turska	15,9	18,2	14,7	7,8
9	Austrija	15,3	15,5	-0,1	0,9
10	Australija	13,6	15,0	7,7	5,8
... 23	Hrvatska	6,9	7,5	8,6	9,0

Izvor: www.world-tourism.org; Tourism highlights 2006, WTO-OMT

Navedenom možemo pridodati podatak kako je **Hrvatska 2005. godine ostvarila 7,46 milijardi US\$ prihoda od turizma¹**, što predstavlja oko 2,1% ukupnog prihoda od turizma u Europi te godine.

Sukladno podacima koje iznosi svjetska turistička organizacija, u nastavku ove analize iznosimo podatke o turističkim destinacijama s najviše dolazaka i ostvarenog prihoda od turizma u svijetu 2005. godine¹ (Tablica 1).

Navedemo li podatak od 8,467 milijuna inozemnih turističkih dolazaka koliko je Hrvatska ostvarila te godine, vidimo da u usporedbi s Turskom ili Austrijom koje zauzimaju 9. i 10. mjesto s 20,3 i 20 milijuna stranih dolazaka, naša zemlja ostvaruje manje od polovice njihovog ostvarenja.

Također, uzmemo li u obzir **441,5 milijuna međunarodnih turističkih dolazaka koliko su te godine ostvarile turističke destinacije Europe, udio Hrvatske iznosi 1,9%**.

Istra je kao turistička destinacija 2005. godine zabilježila 2,34 milijuna inozemnih dolazaka što predstavlja **udio od 27,6% međunarodnih dolazaka u Hrvatsku**.

Možemo stoga ustvrditi kako je Istra najznačajnija turistička regija u okviru relativno male Mediteranske turističke destinacije - Hrvatske.

¹ Izvor: www.world-tourism.org, Tourism highlights 2006, WTO-OMT

I na kraju ovog pregleda "svjetskog" turizma, možemo dodati i podatke WTO-a o najvećim potrošačima po zemljama porijekla.

Među prvih 10 nalazimo 3 trenutno vrlo značajna tržišta za Istru (i Hrvatsku) tj. Njemačko, Talijansko i Nizozemsko, te 2 tržišta u velikom usponu; Britance i Ruse.

Tablica 3: Popis 10 zemalja sa najvećom turističkom potrošnjom u svijetu 2005. g.

Rank		International Tourism Expenditure (US\$ billion)		Change ¹ (%)		Share (%)	Population 2005	Expenditure per capita
		2004	2005*	2004/2003	2005*/2004	2005*	(million)	(US\$)
	World	633	680	18.7	7.5	100	6.451	105
1	Germany	71.0	72.7	9.7	2.4	10.7	82	882
2	United States	65.8	69.2	14.5	5.2	10.2	296	234
3	United Kingdom	56.5	59.6	17.9	5.5	8.8	60	987
4	Japan	38.2	37.5	32.7	-1.9	5.5	127	295
5	France	28.6	31.2	22.2	8.9	4.6	61	514
6	Italy	20.5	22.4	-0.4	9.0	3.3	58	385
7	China	19.1	21.8	26.1	13.6	3.2	1,306	17
8	Canada	15.9	18.4	18.8	15.2	2.7	33	560
9	Russian Federation	15.7	17.8	22.1	13.2	2.6	143	124
10	Netherlands	16.4	16.2	7.7	-1.6	2.4	16	985

Izvor: www.world-tourism.org; *Tourism highlights 2006*, WTO-OMT

Posebno su indikativni podaci o potrošnji po gostu iz kojih je vidljivo da su najveći potrošači Britanci sa 987 US\$ po osobi, Nizozemci sa 985 te Nijemci sa 882 US\$ po gostu. A upravo su ta tržišta vrlo prisutna u našoj regiji.

2. PRIPREMA TURISTIČKE SEZONE 2006. U ISTARSKOJ ŽUPANIJI

Istarsko turističko gospodarstvo u posljednjem razdoblju započelo je s procesom restrukturiranja i repozicioniranja turističkog proizvoda kojega odlikuju intenzivna ulaganja u unapređenje i podizanje konkurentnosti svoje ponude. Navedeni proces posebno se intenzivirao u proteklom trogodišnjem razdoblju 2004.-2006. što se poklapa s uspješnom provedbom prve faze implementacije Master plana turizma Istre.

Prema prikupljenim informacijama koje su nam dostavila Hotelsko-turističke kompanije, Turističke zajednice, Jedinice lokalne samouprave i drugi subjekti s područja Istarske županije, **u Istri je za pripremu turističke sezone 2006. uloženo više od 1.8 milijardi kuna, što iznosi cca. 250 milijuna Eura, te se je navedeni iznos sasvim približio iznosu od 280 mio Eura koji je naznačen u Master planu kao neophodan iznos za uspješno repozicioniranje i restrukturiranje istarskog turističkog gospodarstva.** Najveća ulaganja zabilježili smo kod hotelsko turističkih kompanija; **više od 1 milijarde kuna** u podizanje kvalitete smještaja i kreiranje novih turističkih proizvoda. Za usporedbu, to je **oko 400 milijuna kuna ili 40% više nego prethodne godine.**

Pored toga, možemo izdvojiti Jedinice lokalne samouprave, posebno one u priobalju Istre sa ulaganjima u visini od **350,0 milijuna kuna**. Prema procjenama Istarske županije, tokom protekle godine u podizanje kvalitete malog poduzetništva u turizmu u Istri uložilo se oko 350 milijuna kuna od strane subjekata malog i srednjeg poduzetništva te ugostitelja i obrtnika. **Naša ocjena je da bi i ovako značajna ulaganja bila znatno veća kada bi se riješilo pitanje tzv. turističkog zemljišta, izradio zakonodavni okvir koji će poticati ulaganja, te uvođenjem drugih poticajnih mjera koje su nužne za pokretanje intenzivnijeg investicijskog ciklusa.**

Tablica 4: Struktura ulaganja u istarski turizam 2006. godine

Subjekti (privatni i javni sektor)	Visina ulaganja (KN)	Udio (%)
Velika hotelsko-turistička društva	1.027,7 milijuna	55,97
Gradovi i općine Istarske županije	350,0 milijuna	19,06
Malo i srednje poduzetništvo	200,0 milijuna	10,89
Ugostitelji - obrtnici	150,0 milijuna	8,17
Sustav turističkih zajednica	43,6 milijuna	2,37
Privatni iznajmljivači	50,0 milijuna	2,72
Agroturizam i ruralni turizam	15,0 milijuna	0,82
SVEUKUPNO:	1.836,3 milijuna	100,0

Izvor: Istarska županija, Upravni odjel za turizam, istraživanje siječanj 2006.

3. FIZIČKI POKAZATELJI

3.1. DOLASCI

Na osnovu podataka prikupljenih od Turističkih zajednica Istarske županije, tijekom 2006. godine u Istri je boravilo **2.606.363 gostiju (2005. godine bilo ih je 2.548.266)**. To predstavlja **povećanje od 2 posto** u odnosu na isti period lani.

Od tog broja, **2,42 milijuna bili su inozemni gosti (udio od 93%)**, a preostalih 183 tisuća bili su domaći (udio od 7%). U odnosu na prošlu godinu sa 2,38 milijuna, broj inozemnih gostiju povećao se za 2%, a broj domaćih gostiju u odnosu na 2005. (168 tisuća) **povećao se za 9%**.

Obzirom na nacionalnu strukturu posjetitelja, **Nijemci** su ove godine dostigli brojku od **564 tisuće gostiju**, što je za 10.000 više nego 2005. godine (indeks 102). Njihov udio u ukupnom broju gostiju iznosi 22% posto (Tablica 3).

Iz susjedne **Italije bilo je 471 tisuća gostiju** (7 tisuća manje nego 2005.; **-2%**) uz njihov udio od 18 posto.

Tijekom 2006. godine bilježimo i **354 tisuće slovenskih državljana**, što predstavlja smanjenje (6.000 manje) u odnosu na prošlu godinu, te udio od 13,6% u ukupnom broju.

Iz **Austrije** nam je pristiglo **293 tisuće gostiju** (12.000 više od prošlogodišnje 281 tisuće gostiju u istom periodu; **povećanje od 4%**), s kojima zatvaramo krug onih koji su dosad premašili brojku od 1,5 milijuna dolazaka.

Gosti iz navedenih četiriju zemalja, s **1,7 milijuna dolazaka** predstavljaju **65% svih gostiju koji dolaze u Istru ili 70% svih inozemnih gostiju**.

Od ostalih, izdvajamo goste iz **Nizozemske sa 124 tisuće** (6 tisuća više nego 2005. tj. +4%), te posebno **Britance sa 59 tisuća dolazaka** (12 tisuća više, indeks 124), **Ruse sa 53 tisuće** (povećanje od 10.000 gostiju ili +24%), te velik porast **gostiju iz Skandinavije**. Navedeno oslikava aktualne trendove, s jedne strane velikog povratka gostiju iz zapadne Europe (Beneluks, Skandinavija, britansko otočje), uz istovremeno opadanje broja gostiju zemalja nove Europe s druge strane.

Takva kretanja posebno su potaknuta značajnim povećanjem kvalitete istarskog turističkog proizvoda, uvođenjem novih proizvoda, ali i poboljšanjem infrastrukture te posebno uvođenjem zračnih letova iz navedenih zemalja tijekom cijele godine.

3.2. NOĆENJA

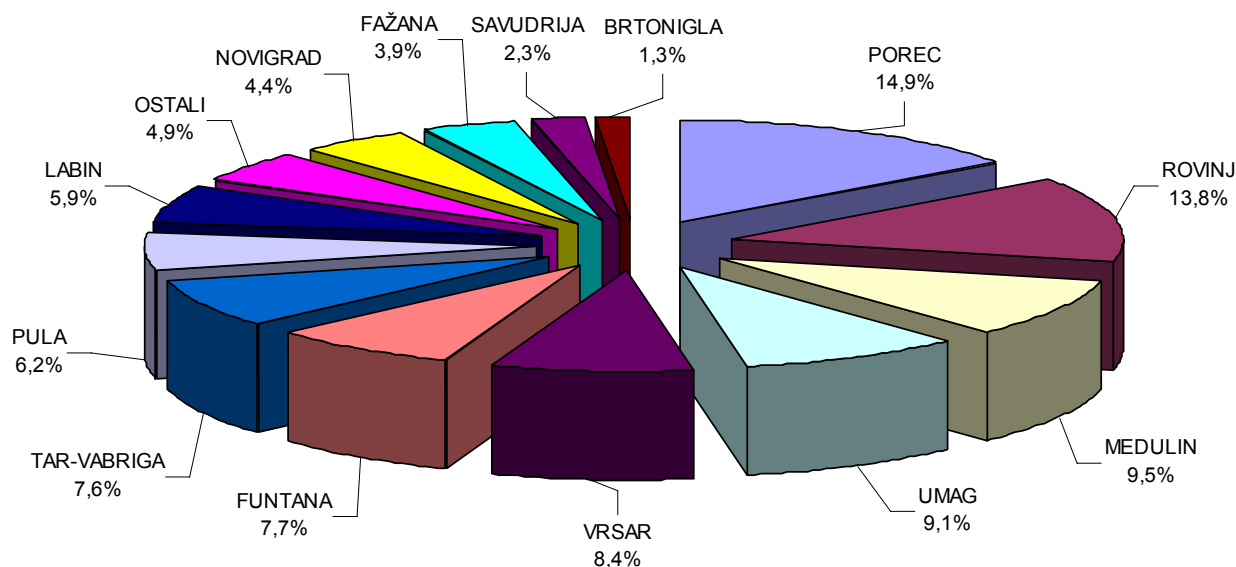
S obzirom na ostvarena noćenja, u Istri je tijekom 2006. godine realizirano **17.647.910 noćenja (oko 250.000 više nego 2005. kada ih je ostvareno 17.391.474 ili 1,5% manje), s prosječnim boravkom od 6,77 noći po gostu (prošle godine je to bilo 6,83 noći po gostu).**

Inozemnih je noćenja bilo **16.752.886 uz udjel od 95%** (1% više nego 2005. sa 16.576.570), a "domaćih" **895.024 (5% svih noćenja) tj. 10% više nego 2005. kada su domaći gosti ostvarili 814.904 noćenja.**

Na području TZ Grada Poreča ostvareno je najviše, preko **2,6 milijuna noćenja** ili 15% svih noćenja ostvarenih u Istri u 2006. godini. U odnosu na prošlu godinu bilježimo **povećanje od 4%**. **Područje TZ Grada Rovinja** ostvarilo je preko **2,4 milijuna noćenja** (14% svih istarskih noćenja) što predstavlja **1% manje** nego prošle godine. Djelom je to uvjetovano i činjenicom da je u Rovinju protekle godine gotovo 2.000 postelja stavljeno izvan funkcije. To su jedine Turističke zajednice na čijem području je tijekom 2006. ostvareno više od 2 milijuna noćenja.

Od ostalih "većih" TZ-a s preko 1 milijun noćenja (redom po "uspješnosti"; Medulin, Umag, Vrsar, Funtana, Tar-Vabriga, Pula i Labin), bilježe indekse od 93 do 105, od kojih ističemo Labin i Umag **s povećanjima od 5 i 6 posto**, dok je na području Vrsara ostvaren najveći pad: **-7%**. **Od ostalih TZ-a** možemo izdvojiti TZG Novigrada sa 0,8 milijuna, te TZO Fažane sa 0,7 milijuna noćenja, od kojih se Novigrad ističe sa **najvećim povećanjem od 7%** u odnosu na prošlu godinu (Tablica 4).

Grafikon 1: Udio noćenja po Turističkim zajednicama

Izvor: Turističke zajednice Istarske županije, siječanj 2007.

Navedenih 11, redom priobalnih turističkih zajednica, ostvarilo je u razmatranom periodu ukupno 16,1 milijuna noćenja ili 91,4% svih noćenja u Istri. Pridodamo li im ostale "manje" priobalne TZ-e dolazimo do zaključka kako se **u priobalju ostvaruje 98,9% turističkog prometa Istarske županije (grafikon 1).**

Preostalih 1,1 posto turističkih noćenja Istre "pokriva" 11 TZ-a središnje Istre koji niti jednim svojim djelom ne dodiruju obalu; Buzet, Grožnjan, Kanfanar, Kaštelić-Labinci, Kršan, Motovun, Oprtalj, Pazin, Svetvinčenat, Višnjan i Vižinada.

4. TRŽIŠTA

Promotrimo li ostvarene rezultate po zemljama porijekla, uviđamo da su gosti iz **Njemačke ostvarili 4,98 milijuna noćenja**, što predstavlja 28% svih noćenja u Istri. Ako taj podatak usporedimo s brojem njihovih dolazaka, vidimo da su prosječno boravili **8,8 noći**. U odnosu na prošlu godinu bilježi se povećanje od cca. 20.000 noćenja (indeks 100). Unatoč navedenim podacima, njemačko, a posebno bavarsko tržište predstavljaju najznačajnije emitivno područje za Istru i Hrvatsku kao turističku destinaciju.

Slijede ih **talijanski** državljani koji su ostvarili **2,35 milijuna noćenja** (13% svih noćenja u Istri; indeks 96), uz prosječan boravak od **5 noći**. Gosti iz **Slovenije** ostvarili su **2,03 milijuna noćenja** s prosječnim boravkom od **5,7 noći** po gostu (indeks 97). Zatim posjetitelji iz **Austrije** s **1,84 milijuna noćenja** i prosječnim boravkom od **6,3 noći** (uz indeks 104).

Od ostalih, bilježimo značajan udio (7,7% u ukupnom broju noćenja) gostiju iz **Nizozemske sa 1,35 milijuna noćenja**, te njihov porast od 3% u odnosu na prošlu godinu.

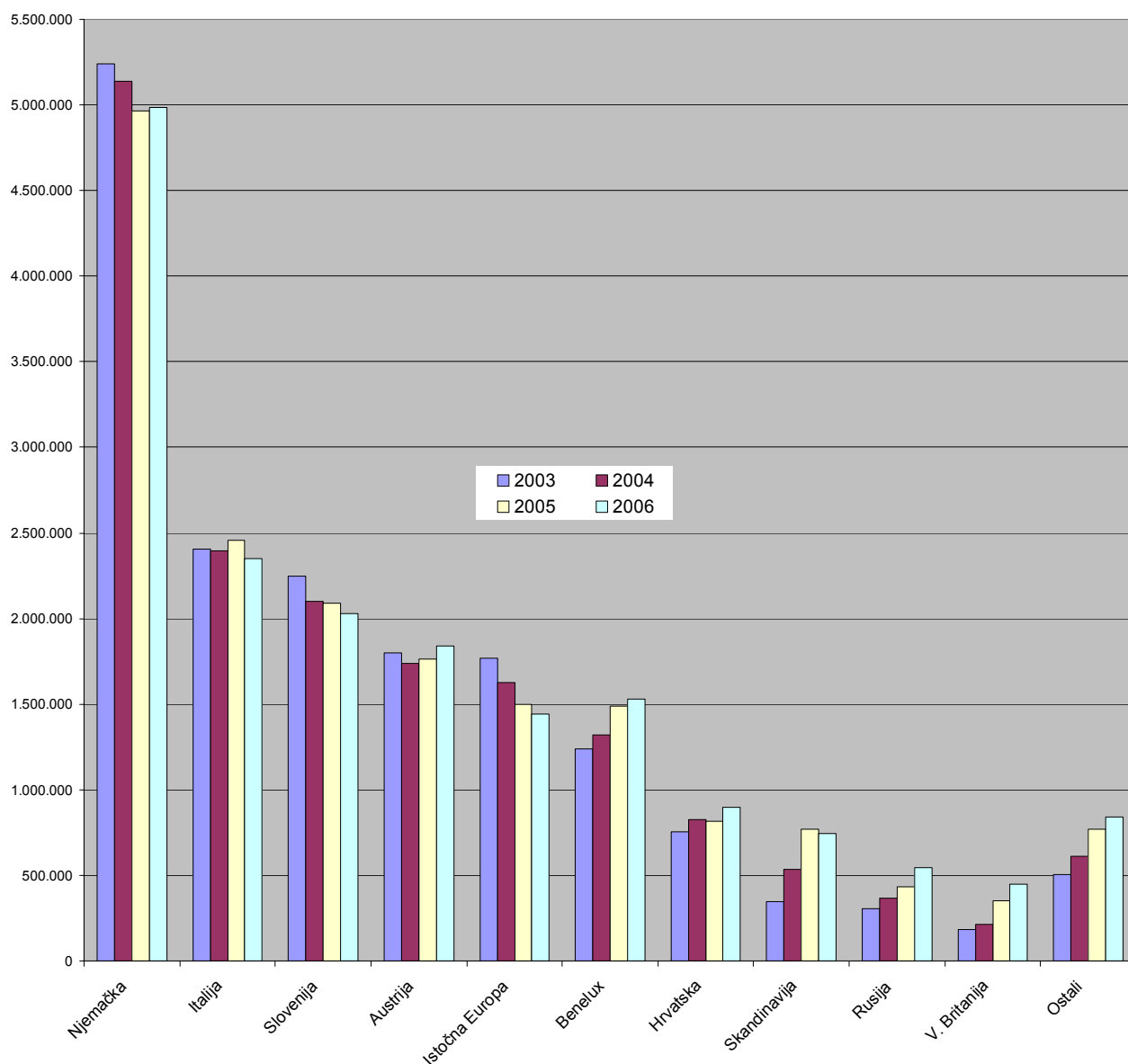
Bilježi se također konstantan i veliki trend povećanja gostiju **iz Rusije** sa 543 tisuće noćenja i indeksom 126 (u posljednje četiri godine njihov broj noćenja se gotovo udvostručio: **indeks 176**), **iz Velike Britanije** sa 447 tisuća noćenja i indeksom 128 (u posljednje četiri godine **indeks 243**), **iz skandinavskih zemalja** (Danska sa 393 tisuće, Švedska 268, Norveška 67 te Finska sa 17 tisuća noćenja) redom s indeksima 89, 98, 158 i 149 (u odnosu na 2003. godinu Skandinavci su ostvarili **indeks 216**). Od ostalih, **povećanje od 11 posto ostvarili su Francuzi sa 200 tisuća noćenja**.

Navedene trendove možemo staviti u izravnu vezu sa sve boljom povezanošću zračne luke Pula posljednjih godina, čemu se više posvećujemo u nastavku ove analize.

Primjetno je također značajno smanjenje gostiju iz nove Europe (Češka i Mađarska; grafikon 2).

Navedeni trendovi ukazuju da se u Istri vraćaju nekada tradicionalna tržišta Beneluxa, Skandinavije, te britansko i ostala zapadnoeuropska turistička tržišta, uz istovremeno opadanje tržišta nove Europe koja su u Istri bila prisutna proteklih/kriznih godina (Grafikon 2).

Grafikon 2: Kretanje ostvarenih noćenja turista u Istri po zemljama porijekla 2003. - 2006. godine

Izvor: Turističke zajednice Istarske županije, siječanj 2007.

Tablica 5: Pregled noćenja u IŽ po zemljama porijekla, 2006. i 2005.

RB	Zemlja	1 - 12 / 2006.			1 - 12 / 2005.			Indeksi	
		Dolasci	Nocenja	%N	Dolasci	Nocenja	%N	Dol.	Noc.
1	Austrija	293.398	1.839.252	10,42	281.270	1.762.079	10,13	104	104
2	Belgija	21.236	168.854	0,96	21.000	167.668	0,96	101	101
3	Bjelorusija	62	492	0,00	98	893	0,01	63	55
4	BiH	13.327	87.141	0,49	13.048	84.849	0,49	102	103
5	Bugarska	1.014	4.957	0,03	809	3.426	0,02	125	145
6	Ceska	93.727	621.982	3,52	98.293	667.790	3,84	95	93
7	Danska	44.408	392.773	2,23	49.025	441.304	2,54	91	89
8	Estonija	1.352	4.712	0,03	1.019	3.750	0,02	133	126
9	Finska	3.291	17.525	0,10	2.654	11.767	0,07	124	149
10	Francuska	48.953	200.915	1,14	43.979	181.823	1,05	111	111
11	Grcka	736	3.479	0,02	474	1.612	0,01	155	216
12	Hrvatska	183.565	895.024	5,07	168.672	814.904	4,69	109	110
13	Irska	2.456	14.864	0,08	2.723	16.806	0,10	90	88
14	Island	1.975	19.120	0,11	2.633	25.375	0,15	75	75
15	Italija	471.374	2.351.187	13,32	478.930	2.454.831	14,12	98	96
16	Izrael	2.013	4.599	0,03	2.997	6.327	0,04	67	73
17	Letonija	1.066	3.504	0,02	538	1.744	0,01	198	201
18	Litva	2.160	9.857	0,06	2.530	10.519	0,06	85	94
19	Luksemburg	589	3.890	0,02	321	2.085	0,01	183	187
20	Madjarska	68.821	404.835	2,29	75.443	464.797	2,67	91	87
21	Makedonija	2.177	19.849	0,11	2.392	22.487	0,13	91	88
22	Nizozemska	124.257	1.354.140	7,67	118.972	1.321.001	7,60	104	103
23	Norveška	9.714	66.870	0,38	6.795	42.365	0,24	143	158
24	Njemacka	564.101	4.983.210	28,24	554.954	4.962.601	28,53	102	100
25	Poljska	36.454	264.770	1,50	31.912	228.354	1,31	114	116
26	Portugal	1.300	4.310	0,02	980	3.121	0,02	133	138
27	Rumunjska	6.576	36.766	0,21	4.887	26.220	0,15	135	140
28	Rusija	52.767	543.504	3,08	42.453	431.474	2,48	124	126
29	Slovačka	22.889	152.811	0,87	20.709	136.964	0,79	111	112
30	Slovenija	354.767	2.030.034	11,50	360.595	2.088.821	12,01	98	97
31	Srbija i Crna G	11.336	69.609	0,39	9.292	49.280	0,28	122	141
32	Španjolska	7.258	19.801	0,11	5.266	13.679	0,08	138	145
33	Švedska	37.578	267.872	1,52	38.425	273.349	1,57	98	98
34	Švicarska	30.199	189.142	1,07	29.897	185.291	1,07	101	102
35	Turska	945	4.817	0,03	731	3.621	0,02	129	133
36	Ukrajina	4.346	37.836	0,21	3.791	32.570	0,19	115	116
37	Velika Britanija	59.106	446.923	2,53	47.726	349.659	2,01	124	128
38	Ostale europske	2.082	9.876	0,06	1.836	7.674	0,04	113	129
39	Australija	3.306	11.428	0,06	2.991	9.874	0,06	111	116
40	Japan	1.068	2.753	0,02	728	2.306	0,01	147	119
41	Kanada	2.380	9.241	0,05	1.952	6.776	0,04	122	136
42	Novi Zeland	675	2.031	0,01	690	1.995	0,01	98	102
43	SAD	8.770	29.864	0,17	7.318	24.707	0,14	120	121
44	Ostale izvanEur	6.789	41.491	0,24	6.518	42.936	0,25	104	97
UKUPNO DOMACI		183.565	895.024	5,07	168.672	814.904	4,69	109	110
UKUPNO STRANI		2.422.798	16.752.886	94,93	2.379.594	16.576.570	95,31	102	101
UKUPNO		2.606.363	17.647.910	100,00	2.548.266	17.391.474	100,00	102	101

Izvor: Turističke zajednice Istarske županije, siječanj 2007.

Tablica 6: Pregled dolazaka i noćenja po Turističkim zajednicama IŽ u 2006

		DOLASCI				Indeks	NOĆENJA				Indeks
RB	TZ	Domaći	Strani	Ukupno	% TZ	06/05	Domaći	Strani	Ukupno	% TZ	06/05
1	BALE	1338	15733	17.071	0,65	115	10279	87349	97.628	0,55	125
2	BRTONIGLA	275	25118	25.393	0,97	95	1605	234690	236.295	1,34	123
3	BUJE	433	23626	24.059	0,92	119	1601	146876	148.477	0,84	104
4	BUZET	1554	2835	4.389	0,17	115	4127	8095	12.222	0,07	158
5	FAŽANA	6428	68664	75.092	2,88	103	56071	625749	681.820	3,86	101
6	FUNTANA	7256	166377	173.633	6,66	101	40261	1323872	1.364.133	7,73	99
7	GROZNJAN	169	605	774	0,03	97	1010	3357	4.367	0,02	100
8	KANFANAR	79	1583	1.662	0,06	150	619	15376	15.995	0,09	185
9	KAŠTELIR-LABINCI	58	1484	1.542	0,06	112	783	20186	20.969	0,12	122
10	KRSAN	355	1174	1.529	0,06	145	4416	9350	13.766	0,08	164
11	LABIN	7605	155793	163.398	6,27	108	35736	997299	1.033.035	5,85	105
12	LIZNJAN	78	2135	2.213	0,08	116	1112	20957	22.069	0,13	105
13	MARCANJA	6505	20461	26.966	1,03	131	49626	129278	178.904	1,01	99
14	MEDULIN	10615	227169	237.784	9,12	103	47778	1629352	1.677.130	9,50	102
15	MOTOVUN	1424	3076	4.500	0,17	113	2886	6120	9.006	0,05	113
16	NOVIGRAD	3579	132224	135.803	5,21	113	23599	757559	781.158	4,43	107
17	OPRTLJ	5974	5420	11.394	0,44	109	40014	28949	68.963	0,39	101
18	PAZIN	1550	4082	5.632	0,22	151	3296	22224	25.520	0,14	136
19	POREC	32392	371016	403.408	15,48	102	133330	2495141	2.628.471	14,89	104
20	PULA	34667	189967	224.634	8,62	101	97848	1001565	1.099.413	6,23	98
21	RAŠA	642	14575	15.217	0,58	89	5911	91723	97.634	0,55	87
22	ROVINJ	24283	321675	345.958	13,27	95	121917	2310194	2.432.111	13,78	99
23	SAVUDRIJA	2566	66521	69.087	2,65	108	24162	387321	411.483	2,33	107
24	SVETVINCENAT	74	901	975	0,04	115	583	9271	9.854	0,06	148
25	TAR-VABRIGA	2112	158784	160.896	6,17	98	38772	1310434	1.349.206	7,65	97
26	UMAG	26697	254351	281.048	10,78	107	84211	1521107	1.605.318	9,10	106
27	VISNJAN	126	913	1.039	0,04	407	2387	9188	11.575	0,07	597
28	VIZINADA	10	213	223	0,01	154	44	2422	2.466	0,01	134
29	VODNJAN	2685	17543	20.228	0,78	106	25349	108596	133.945	0,76	109
30	VRSAR	2036	168780	170.816	6,55	94	35691	1439286	1.474.977	8,36	93
UKUPNO		183.565	2.422.798	2.606.363	100,00	102	895.024	16.752.886	17.647.910	100,00	101

Izvor: Turističke zajednice Istarske županije, siječanj 2007.

5. TURISTIČKI PROMET PO VRSTI SMJEŠTAJA

5.1. HOTELI

Sukladno podacima Istra Adria Marketinga, u **hotelima** najvećih hotelsko turističkih kompanija Istre, protekle godine je ostvareno **4,1 milijun noćenja** (udio od 23,3% u ukupnim noćenjima) uz istovremeni **porast od 3 posto**. Inače, najveći hotelijeri bilježe **prosječnu popunjenost od 157 dana, tj. 11 dana duže nego lani**.

Što se tiče **prosječne popunjenosti hotela** u 2006., među 10 najvećih prednjači **Maistra Rovinj sa 192 dana**, zatim Riviera Poreč sa 165 i Istraturist Umag sa 162 dana, a približava im se Maslinica Rabac sa 159 dana. Ostali ne prelaze 155 dana a najkraću prosječnu popunjenost bilježimo **u hotelima Plave lagune; 142 dana**.

Najveće i najbolje rezultate među velikim hotelijerima bilježi **Plava laguna Poreč sa 1 milijun noćenja uz povećanje od 6 posto u odnosu na lani** (ujedno s najvećim kapacitetom od 7.148 postelja) te **Riviera Poreč sa 777 tisuća i plus 6%** u 4.695 hotelskih postelja.

Od ostalih, **Istraturist Umag bilježi 560 tisuća noćenja (+3 posto)**, **Maslinica Rabac 241 tisuću (+6%)**, **Laguna Novigrad 186 tisuća (+7%)** te **Rabac d.d. sa 392 tisuće (indeks 102)**.

Isto tako, **Maistra Rovinj sa 560 i i Arenaturist Pula sa 388 tisuće noćenja** bilježe pad od 4 posto svaki. Valja napomenuti kako je Maistra protekle godine imala 2 zatvorena hotela, što je u velikoj mjeri utjecalo na ostvarenje slabijeg rezultata.

S obzirom na nacionalnu strukturu gostiju koji su boravili u hotelima, ponovo su najbrojniji Nijemci sa 811 tisuća noćenja (-5%), slijede ih gosti iz Italije sa 591 tisućom (-3%) te Austrijanci sa 522 tisuće noćenja (-2%). Gosti iz navedenih zemalja redom bilježe negativne indekse u odnosu na isti period prošle godine.

Četvrti po redu su **gosti iz Rusije sa 428 tisuća noćenja te uz povećanje od čak 25 posto** u odnosu na lani. Slijede **domaći gosti sa 338 tisuća i gosti iz Velike Britanije sa 313 tisuća, oboje sa pozitivnim indeksima od 117 i 123**, dok sedmi po redu Slovenci bilježe smanjenje od 15 posto čime su se spustili na 228 tisuća noćenja. Od ostalih, valja istaknuti **povećanje Nizozemaca i Francuza od 30 posto, te Norvežana od 47 posto**.

U odnosu na nekadašnju strukturu gostiju po nacionalnosti u hotelima kada su bili manje zastupljeni, **gosti iz Rusije**, osim što su četvrti po broju ostvarenih noćenja s tendencijom porasta, **u hotelima Arenaturista i Maistre predstavljaju najbrojnije strane goste po noćenjima**, dok su u hotelima Istraturista i Plave lagune drugi iza Talijana i Nijemaca.

Isto tako, u velikom porastu su **gosti iz Velike Britanije** koji su u hotelima Maistre i Maslinice **drugi među strancima** te četvrti u hotelima Riviere Poreč, isto tako s tendencijom porasta.

Isto tako, valja naglasiti kako u Istri trenutno raspolažemo s **15 hotela razine 4 zvjezdice**, a to su; Villa Rosetta u Savudriji, Sol Aurora, Sol Umag, Sol Koralj i Sol Garden Istra u Umagu, Valamar Diamant, Laguna Galijot i Laguna Albatros u Poreču, hoteli Eden i Istra u Rovinju, te Villa Letan u Peroju, Medulin u Medulinu, Lanterna i Villa Annette u Rapcu i San Rocco u Brtonigli.

Otvorena su i **dva nova hotela razine 5 zvjezdica; hotel Nautica U Novigradu te hotel Mulino u Plovaniji**, a u skoroj budućnosti planira se daljnje podizanje kvalitete i izgradnja novih hotela razine 4 i 5 zvjezdica (Kempinski, turističko naselje Lanterna kod Tara, Porto Mariccio, golf Marlera i dr.)

Uvidom u tablicu broj 7, vidimo kako posljednjih godina bilježimo povećanje kapaciteta u hotelima visoke kategorije u Istri, posebice sa **2 nova hotela sa 5 zvjezdica te 12 novih hotela sa 4 zvjezdice što predstavlja oko 5,5 tisuća novih postelja u visokokvalitetnom smještaju.**

Tablica 7: Struktura hotela u Istri u odnosu na 2002. godinu

Vrsta	Stanje 31.08.2002.			Stanje 31.08.2006.		Indeks 2006/02	
	Kat.	Broj	Kapacitet (stalne postelje)	Broj	Kapacitet (stalne postelje)	Broj hotela	Kapacitet
Hoteli	*****	-	-	2	200	-	-
	****	3	1.471	15	6.625	500	450
	***	42	16.286	55	18.450	131	113
	**	32	9.437	22	7.446	69	79
	*	8	1.315	7	600	88	46
Ukupno Hoteli		85	28.509	101	33.321	119	117

Izvor: Državni zavod za statistiku, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka 2003. i 2006.

5.2. KAMPOVI

*U odnosu na isti period lani, u kampovima bilježimo smanjenje broja noćenja u Istri od 4 posto. Navedena oscilacija je značajno utjecala na ukupan rezultat, uzmemo li u obzir činjenicu da se **u kampovima ostvari preko 40 posto noćenja u Istri.***

Prema podacima Istra Adria marketinga, 10 najvećih turističkih tvrtki u Istri raspolaže sa 89.195 mjesta u kampovima, što u ukupnom udjelu svih smještajnih kapaciteta iznosi gotovo 40 posto. Tako velik broj smještajnih kapaciteta, uz istovremeno nisku kvalitetu prateće infrastrukture u kampovima u cjelini pruža sliku zastarjelog i nekonkurentnog turističkog proizvoda, te nas čini vrlo ranjivim i značajno ovisnim o vremenskim prilikama.

Izrazito kišno i nestabilno vrijeme u kolovozu, kada je prema priopćenju DHMZ-a zabilježeno svega 10 sunčanih dana, zasigurno je uzelo danak te utjecalo na negativne rezultate u kamping turizmu. Naravno, nisu isključivo vremenske prilike uzrokom negativnih pokazatelja.

Prema analizama stručnjaka u turizmu, posebno specijalista za kamping turizam, već se dugi niz godina skreće pozornost na problematiku, nažalost tek deklarativno bez značajnog i studijskog pristupa, koji bi kao rezultat analize i stručno-istraživačkog rada proizveo strateški dokument budućeg razvoja, odnosno restrukturiranja i repozicioniranja kamping sektora u Istri.

Prema ovogodišnjim, realiziranim rezultatima, sasvim je izvjesno da je stanje ozbiljno pošto će se efekti ovogodišnjih rezultata negativno odraziti u nadolazećim godinama. Kamping proizvod u Istri je zastario, proteklih godina nije se slijedilo moderne svjetske trendove u kamping sektoru. Posljedice takvog pristupa u istarskim kampovima jesu sljedeće:

- 1. nema dovoljno atrakcija,**
- 2. nema dovoljno sadržaja,**
- 3. većina kampova nije parcelizirana: gost ne zna što točno kupuje; na kojem mjestu u kampu i koje kvalitete,**
- 4. prisutno je puno nereda i uzurpiranja prostora, poglavito od gostiju koji plaćaju paušal,**
- 5. u konkurenciji s ostalim europskim kampovima, po skupoći smo u samom vrhu, na drugom mjestu iza Francuske, tako da je vrijednost novca za dobivenu uslugu izrazito niska.**

Navedeni razlozi, osim ranjivosti i ovisnosti o vremenskim prilikama, dodatno nas stavljaju u nepovoljnu poziciju, i to ne samo trenutno već se predviđa da će to potrajati i u narednom razdoblju.

*Isto tako, posebno želimo istaknuti ključni problem koji s jedne strane i generira nemogućnost značajnijih ulaganja u podizanje kvalitete kampova. Tu mislimo na **neriješeno pitanje vlasništva nad tzv. turističkim zemljištem.***

Tablica 8: Pregled dolazaka i noćenja po smještajnim kapacitetima u 8 mjeseci 2006

RB	Tip smještaja	1 - 8 / 2006.			1 - 8 / 2005.			Indeksi	
		Dolasci	Nocenja	%N	Dolasci	Nocenja	%N	Dol.	Noc.
1	hotel	662.894	3.678.293	24,21	656.871	3.540.424	23,52	101	104
2	pansion	4.568	26.065	0,17	5.195	32.330	0,21	88	81
3	motel	2	10	0,00	431	621	0,00	0	2
4	prenoćište	1.557	8.440	0,06	108	582	0,00	1442	1450
5	turistički apartman	347.649	2.701.568	17,78	333.399	2.581.346	17,15	104	105
6	lječilište	0	0	0,00	8	105	0,00	0	0
7	odmaralište	10.190	75.010	0,49	11.849	85.673	0,57	86	88
8	odmaralište za djecu i mladež	18.196	105.463	0,69	17.350	101.576	0,67	105	104
9	kamp	754.546	6.331.089	41,68	806.217	6.622.284	43,99	94	96
10	kuća i stan za odmor	22.812	224.183	1,48	20.038	181.606	1,21	114	123
11	soba za iznajmljivanje	157.540	1.140.699	7,51	154.400	1.130.519	7,51	102	101
12	vez	75.876	136.109	0,90	74.464	131.110	0,87	102	104
13	»nepoznato«	107.998	764.019	5,03	92.662	644.306	4,28	117	119
UKUPNO		2.163.828	15.190.948	100,00	2.172.992	15.052.482	100,00	100	101

RB	Tip smještaja	8 / 2006.			8 / 2005.			Indeksi	
		Dolasci	Nocenja	%N	Dolasci	Nocenja	%N	Dol.	Noc.
1	hotel	138.267	1.018.133	18,56	146.089	1.027.260	17,84	95	99
2	pansion	1.753	11.099	0,20	1.847	13.294	0,23	95	83
3	motel	0	0	0,00	81	130	0,00	0	0
4	prenoćište	556	3.436	0,06	38	220	0,00	1463	1562
5	turistički apartman	103.775	980.307	17,87	102.640	980.483	17,02	101	100
6	lječilište	0	0	0,00	6	59	0,00	0	0
7	odmaralište	2.726	25.582	0,47	3.612	35.152	0,61	75	73
8	odmaralište za djecu i mladež	5.335	35.389	0,65	4.986	35.418	0,61	107	100
9	kamp	238.627	2.362.252	43,06	270.405	2.676.466	46,47	88	88
10	kuća i stan za odmor	8.922	104.085	1,90	9.174	90.605	1,57	97	115
11	soba za iznajmljivanje	70.285	561.961	10,24	72.575	595.442	10,34	97	94
12	vez	26.266	49.534	0,90	23.720	44.540	0,77	111	111
13	»nepoznato«	39.005	333.955	6,09	33.110	260.484	4,52	118	128
UKUPNO		635.517	5.485.733	100,00	668.283	5.759.553	100,00	95	95

Izvor: Turističke zajednice Istarske županije, rujan 2006.

Prema podacima TZIŽ, protekle godine u kampovima je ostvareno **5,85 milijuna noćenja**, uz udio od 33% u ukupnim noćenjima, dok je prošle godine taj rezultat bio 6,1 milijun. Ukupno je zabilježeno 4 posto noćenja manje, uz istovremeni pad prosječne popunjenosti kampova sa 69 na 66 dana.

Valja napomenuti kako je u kolovozu ostvareno 2,36 milijuna noćenja, uz **smanjenje od 12 posto u odnosu na isti mjesec lani**, što je evidentan rezultat loših vremenskih prilika (sukladno podacima DHMZ-a u kolovozu 2006. zabilježeno je tek 9 dana pogodnih za sunčanje i kupanje). Prema podacima IAM-a, od većih hotelijera, **Maistra i Riviera holding**, najveći po kapacitetu u kampovima (22.400 i 18.500 mjesta), bilježe **-6 i -8 posto noćenja**. Isto tako, **Plava laguna i Arenaturist**, sa po 12.200 i 12.400 mjesta bilježe **pad noćenja u kampovima od -3 i -7 posto**.

Među njima je jedino Istraturist ostvario pozitivan rezultat; **povećanje od 9 posto** u svojih 9.305 mjesta u kampovima, međutim to je rezultat prošlogodišnje niske startne osnove jer se lani autokamp Park Umag zbog radova na podizanju kvalitete kasnije otvorio i time zabilježio minus u odnosu na prethodnu godinu.

Od ostalih, svi redom bilježe minuse koji se kreću od 7–13 posto, dok jedini **kamp Kažela bilježi povećanje od 17 posto** (sa kapacitetom od 3.500 mjesta).

Općenito gledajući, od svih hotelijera najviše noćenja ostvareno je u kampovima Maistre (1,39 milijuna), zatim u onima Riviere Poreč (1,18 milijuna) te Plave lagune sa 1,03 milijuna.

S obzirom na nacionalnu strukturu gostiju u kampovima, daleko **najviše noćenja ostvaruju Nijemci; oko 2,1 milijun**, s udjelom od 36% u ukupnim noćenjima u kampovima, te sa smanjenjem od 2 posto u odnosu na prošlu godinu. Nijemci su najbrojniji i kod pojedinih hotelijera; prednjači **Maistra sa 498 tisuća noćenja** (uz smanjenje od 10 posto), zatim Riviera holding sa 454 tisuće (-6 posto) te Plava laguna (indeks 102) sa 380 tisuća noćenja.

Valja napomenuti kako gosti iz Austrije, Italije, Slovenije te već spomenute Njemačke pojedinačno najviše noćenja bilježe upravo u kampovima Maistre. Od zemalja koje ostvaruju najviše noćenja izuzetak su jedino Nizozemci, a i u ovom slučaju je Maistra druga po redu iza Plave lagune Poreč.

Za razliku od njihovog udjela u ukupnim noćenjima, gdje su peti, Nizozemci su ovdje **drugi sa 940 tisuće noćenja (udio od 16%) i povećanje od 4 posto** u odnosu na lani. Najviše noćenja Nizozemci su ostvarili u kampovima Plave lagune (-1 posto), a nešto manje u onima Maistre (+17 posto) i Riviere holding (-12 posto).

Iako su **u kampovima ostvarili pad noćenja od 11 posto, Slovenci su od stranaca treći po redu sa 788 tisuće noćenja**. Slijede gosti iz Italije sa 650 tisuće (-10 posto), iz Austrije sa 537 (-2%), zatim Danci sa 244 tisuće (-15 posto) i Česi sa 127 tisuća noćenja u kampovima (-12%).

Od ostalih zemalja, nitko nije prešao 100 tisuća noćenja u kampovima, uz napomenu kako su **Britanci sa 29 tisuća noćenja zabilježili porast noćenja u kampovima od 23%**.

5.3. MALI OBITELJSKI HOTELI

Izravnim upitima između nekolicine vlasnika malih obiteljskih hotela na području Istarske županije, zabilježeni su otprilike istovjetni dojmovi o dosadašnjoj turističkoj sezoni.

Većina vlasnika obiteljskih hotela dosadašnju sezonu ocjenjuje pozitivno te je, općenito gledajući, u protekloj sezoni u malim obiteljskim hotelima zabilježen porast noćenja.

Ista je situacija i u pogledu financijskog učinka, s tim da su od slučaja do slučaja cijene smještaja povećavane ili su ostale na razini prijašnjih godina. Prema vlasnicima malih hotela, najveći poticaj u smislu financijskog poslovanja dobili su smanjivanjem stope PDV-a sa 22 na 10 posto.

Većina obiteljskih hotela u glavnoj turističkoj sezoni (poglavito u kolovozu) registrirala je pad posjećenosti u odnosu na prošlu godinu, dok su pred- i posezona bile bolje u odnosu na isti period lani.

To je i najveća specifičnost ove vrste ponude, tj. da nije vezana isključivo za ljetnu turističku sezonu. Dapače, u ovom segmentu turističke ponude **najbolji rezultati u pogledu popunjenosti ostvaruju se upravo u proljeće i jesen, dakle izvan glavne turističke sezone koja prevladava u priobalju.**

S obzirom na nacionalnu strukturu gostiju, situacija je različita.

U obiteljskim hotelima više kategorije, uglavnom prednjače gosti iz Velike Britanije, a u toj vrsti objekata rijetko se pojavljuju domaći gosti ili oni iz zemalja istočne Europe.

Također, prevladavaju gosti iz Italije, Austrije i Njemačke, i to u objektima svih razina cijene i kvalitete, a ovogodišnje otkriće su gosti iz Francuske kojih je ponegdje zabilježeno i do 30% više nego lani.

U pojedinim hotelima, posebice u onima s povoljnijim cijenama boravka, bilježi se značajan udio (i do 50%) gostiju iz Hrvatske. U svakom slučaju, malo poduzetništvo u turizmu Istre je u intenzivnom porastu, sa trendom daljnjeg razvijanja.

Kao zaključak možemo ustvrditi kako se među obiteljskim hotelima, pansionima, kućama za odmor u ruralnom dijelu Istre najbolja popunjenost ostvaruje u onim objektima koji gostu nude ili kod kojih je percipiran najbolji odnos cijena za kvalitetu pruženih usluga.

6. OSTALI POKAZATELJI

6.1. CIJENE

Uvidom u cjenike smještaja Turističke zajednice Istarske županije za ovu i proteklu godinu u hotelima, usporedili smo cijene smještaja u pojedinim hotelima, i to cijene polupansiona u dvokrevetnoj sobi u špici sezone.

Iz navedene analize proizlazi kako je u Istri prisutan opći trend povećanja cijena smještaja u hotelima, uz rijetke iznimke gdje su navedene cijene smanjivane. **U većini hotela zabilježeno je povećanje od 2,5-5 posto**, što odgovara općem trendu povećanja cijena u Republici Hrvatskoj (tijekom 2005. godine prosječna stopa inflacije iznosila je 3,3%; Izvor: Hrvatska narodna banka).

Pojedini hoteli povećali su cijene smještaja u odnosu na proteku godinu za 5-15 posto, među kojima izdvajamo hotel Kristal u Umagu sa +7,5%, Maestral u Novigradu sa +5%, Rubin i Laguna Park u Poreču sa po +15%, Amarin u Rovinju sa +17%, hotel Medulin s povećanjem od 15%, te hotel Valamar Sanfior u Rapcu (ex hotel Lanterna) koji je cijene smještaja povisio za 8,5%.

Od gore navedenih hotela, niti u jednom protekle godine nisu zabilježena značajnija ulaganja u podizanje kvalitete smještaja.

Hoteli kod kojih su zabilježena najveća povećanja cijena bilježe porast koji se kreće od 23-44 posto u odnosu na lanjske cijene istih usluga. Među njima ubrajamo **hotel Sol Istra u Umagu** (protekle godine renoviran u hotel sa 4 zvjezdice) gdje bilježimo **povećanje od 44%** (sa 41 na 59 Eura za polupansion u dvokrevetnoj sobi u špici sezone). Isto bilježimo i u slučaju **hotela Istra u Rovinju** gdje su cijene porasla sa 74 na 91 Euro po osobi (**+23 posto**) a uslijed nedavne rekonstrukcije, podizanje kategorije i otvaranja novog wellness centra.

Od hotela koji su nedavno temeljito renovirani, izdvajamo **hotel Laguna Albatros** u Poreču, s tim da isti sada posluje po principu All Inclusive, tako da trenutne cijene nisu usporedive s prijašnjima.

Od ostalih "rekordera", izdvajamo **hotel Poreč sa porastom od 36%** (sa 62 na 85 Eura), **hotel Milan u Puli sa +31%** (sa 58 na 76 Eura), te **hotel Narcis u Rapcu gdje su cijene porasle za 43%** (sa 47 na 67 Eura).

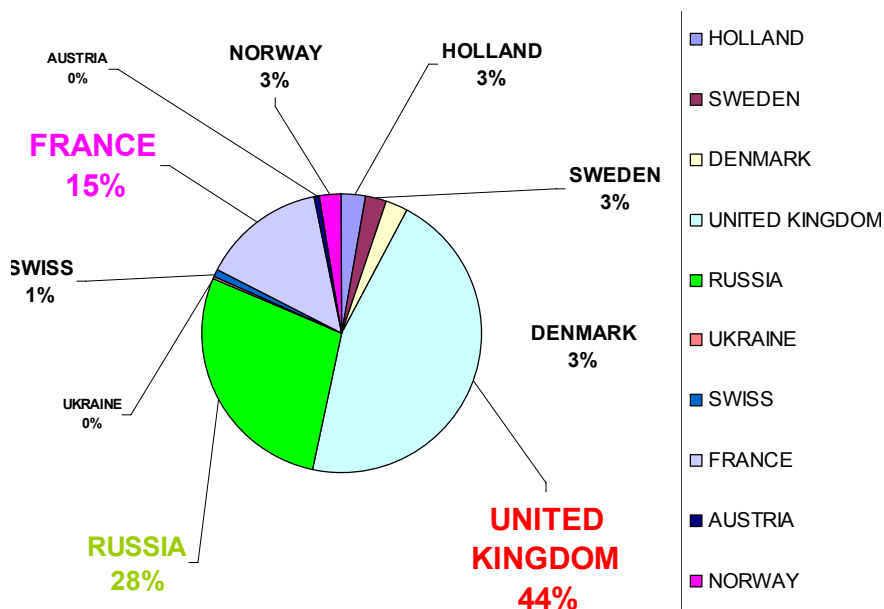
I u ovom slučaju, u proteklom periodu nisu zabilježena značajnija ulaganja.

6.2. PROMET U ZRAČNOJ LUCI PULA

Prema podacima koje nam je dostavila Zračna luka Pula, prema nacionalnoj strukturi putnika koji su u Istru došli zrakoplovom, u protekloj godini prednjače **putnici iz Britanije s udjelom od 44%** u odnosu na ukupan broj "avio" putnika u Istru.

Putnici iz Rusije predstavljaju 28% svih putnika, te putnici koji dolaze iz Francuske 15% (Grafikon 3). Navedeni podaci oslikavaju pretežitu strukturu gostiju koji za dolazak u Istru koriste zrakoplov, točnije 87% svih putnika.

Grafikon 3: Struktura putnika u pulskoj Zračnoj luci po zemljama porijekla

Izvor: Zračna luka Pula

Značajan udio predstavljaju putnici iz Skandinavije s udjelom od 9% (porijeklom iz Norveške, Švedske i Danske sa po 3% svaki) te iz Nizozemske sa 3%. Preostalih 1% pokrivaju zrakoplovi iz Švicarske.

Tablica 9: Broj putnika u pulskoj Zračnoj luci od 1996-2006 godine po mjesecima

Godina/mjesec	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ukupno I-XII
1996	813	579	736	752	1.909	3.564	4.570	4.774	3.667	1.473	746	857	24.440
1997	936	759	763	1.005	6.813	8.785	13.274	12.742	11.042	2.850	1.279	953	61.201
1998	760	627	1.062	1.610	5.683	10.590	10.850	13.488	10.457	2.958	1.070	1.191	60.346
1999	819	1.067	1.038	727	3.304	6.772	8.269	10.596	8.419	2.301	1.326	953	45.591
2000	733	707	1.072	1.319	5.297	8.366	13.300	15.234	11.574	2.833	878	1.178	62.491
2001	944	680	1.003	1.757	7.085	16.231	20.953	22.418	18.710	3.317	803	841	94.742
2002	770	514	2.654	2.886	11.059	21.823	28.796	31.502	22.782	7.490	1.281	1.930	133.487
2003	1.394	1.425	1.529	2.957	11.463	21.251	27.247	32.779	20.894	6.214	1.689	1.300	130.142
2004	1.290	1.319	1.560	2.671	11.118	24.074	34.806	37.850	25.911	5.790	1.367	1.091	148.847
2005	1.034	978	1.668	3.188	15.259	32.132	51.590	50.867	37.128	9.498	1.264	1.198	205.804
2006	988	878	927	4.030	24.506	45.383	75.059	63.477	51.943	13.515	3.999	4.110	288.815

Izvor: Zračna luka Pula

Prema podacima za 2006. godinu, u **Zračnoj luci Pula zabilježeno je 288.815 putnika, što predstavlja povećanje od 40 posto u odnosu na isti period lani kada je ostvareno 205.804 putnika.** Do kraja 2007. godine predviđa se daljnji rast broja putnika sve do 390 - 400.000.

U prilog tome možemo napomenuti kako su od 31. listopada 2006. krenuli letovi low cost prijevoznika Ryanair iz Irske kojima je pulska Zračna luka povezana s Londonom, a od 08. veljače 2007. kreće izravna veza sa Dublinom.

6.3. PRIHODI OD UGOSTITELJSTVA

U trećem tromjesečju 2006. ostvarena vrijednost prometa u ugostiteljstvu nominalno je za 4,4% veća nego u istom razdoblju 2005 (tablica 10).

Promet od 6.416 milijuna kuna ostvaren je u 1.805 poduzeća s 2.900 poslovnih jedinica i 12.183 radnje s ukupno 84.327 zaposlenih.

Najveći promet ostvaren je u Istarskoj županiji, 1.881 milijun kuna (29,3%), u Primorsko-goranskoj županiji 1.086 milijuna kuna (16,9%), u Splitsko-dalmatinskoj županiji, 830 milijuna kuna (12,9%), u Dubrovačko-neretvanskoj županiji 731 milijun kuna (11,4%), u Gradu Zagrebu 502 milijuna kuna (7,8%), te u Zadarskoj županiji 379 milijuna kuna (5,9%), što je ukupno 5 409 milijuna kuna (84,3%), dok je u svim ostalim županijama ostvaren promet od 1 007 milijuna kuna (15,7%).

Od ukupnog broja zaposlenih u trećem tromjesečju 2006. godine 72,9% zaposlenih u sljedećim je županijama: Istarskoj, Primorsko-goranskoj, Gradu Zagrebu, Splitsko-dalmatinskoj, Dubrovačko-neretvanskoj te u Zadarskoj županiji.

U Gradu Zagrebu, Primorsko-goranskoj, Splitsko-dalmatinskoj, Istarskoj, Zadarskoj te Zagrebačkoj županiji nalazi se 60,8% poslovnih jedinica ugostiteljskih poduzeća/trgovačkih društava i ugostitelja obrtnika.

Tablica 10. Promet u ugostiteljstvu po županijama u RH u trećem tromjesečju 2006.

	Poslovne jedinice		Zaposleni		Sjedała		Promet u tisućama kuna			
	VII. - IX.	indeksi	VII. - IX.	indeksi	VII. - IX.	indeksi	VII. - IX.	indeksi	I. - IX.	indeksi
	2006.	2006/05	2006.	2006/05	2006.	2006/05	2006.	2006/05	2006.	2006/05
Republika Hrvatska	15.083	96	84.327	102	920.604	99	6.415.654	104	11.672.114	106
Zagrebačka županija	913	96	2.319	99	28.101	95	86.415	115	238613	109
Krapinsko-zagorska županija	417	93	1.472	96	20.317	92	58.936	106	155814	101
Sisačko-moslavačka županija	413	115	1.375	101	16.332	119	42.392	112	125490	110

Karlovačka županija	501	95	1.909	97	23.332	99	87.859	106	216764	106
Varaždinska županija	483	100	1.878	106	25960	100	73.904	102	214973	105
Koprivničko-križevačka županija	260	100	883	103	11722	98	29.848	98	88980	103
Bjelovarsko-bilogorska županija	278	94	967	98	11767	95	38.416	116	105260	110
Primorsko-goranska županija	1.789	93	13.230	101	142305	97	1.085.963	103	1.889.583	107
Ličko-senjska županija	360	104	1.852	97	17760	96	108.011	103	186151	104
Virovitičko-podravska županija	218	101	644	121	9139	103	15.513	117	43848	115
Požeško-slavonska županija	185	92	443	85	7212	87	12.168	93	34953	92
Brodsko-posavska županija	470	104	1.254	105	17843	100	26.724	100	81865	109
Zadarska županija	965	110	4.526	114	54067	108	378.702	114	581696	113
Osječko-baranjska županija	592	94	2.354	93	26516	89	75.712	119	222786	114
Šibensko-kninska županija	433	94	2.912	101	33269	96	274.548	106	409154	105
Vukovarsko-srijemska županija	509	99	1.542	102	23864	105	40.255	107	115349	111
Splitsko-dalmatinska županija	1.622	91	11.071	102	111036	96	830.205	104	1.300.604	105
Istarska županija	1.528	95	14.106	101	165545	98	1.881.162	102	2.846.047	103
Dubrovačko-neretvanska županija	480	94	6.293	100	50733	99	730.588	105	1.204.118	107
Međimurska županija	306	95	1.032	102	16174	97	36.099	111	100825	113
Grad Zagreb	2.361	96	12.265	108	107610	106	502.234	104	1.509.241	108

Izvor: Državni zavod za statistiku, siječanj 2007.

7. OCJENA TURISTIČKE SEZONE 2006. GODINE

Prema ocjenama koje dolaze s najviše razine Ministarstva turizma i Vlade RH, protekla turistička sezona u Hrvatskoj je do sada najuspješnija od postojanja naše države. Isto tako, što je još važnije, sve više se u svjetskim razmjerima afirmira pozitivan imidž i percepcija naše zemlje kao sigurne i atraktivne turističke destinacije po mjeri čovjeka.

Britanski Condé Nast Traveler je Hrvatskoj posvetio prilog od čak jedanaest stranica gdje se poseban naglasak stavlja kvalitetna eno-gastronomska ponuda u Istri. The Guardian je početkom srpnja svojim čitateljima, koje svake sezone obavještava o raznim destinacijama u Hrvatskoj, dao novi podsjetnik. "Britanci u sve većem broju odlaze u Hrvatsku, ali još uvijek možete pronaći neki mirni kutak na obali", kaže taj list i prenosi savjete iz "prvog Time-Outovog vodiča za Hrvatsku".

The Sunday Times je već u veljači pozvao svoje čitatelje da posjete Hrvatsku. "Dok mnoge popularne destinacije na Mediteranu gube posjetitelje, na balkanskoj obali posao cvjeta", pisao je taj list ocjenjujući da je Hrvatska, koju zove Nova rivijera, "ušla među najjače destinacije na Mediteranu" Times poziva da istraže unutrašnjost Istre – koja je za Rimljane bila terra magica, a za turiste je terra incognita. Njemački Sueddeutsche Zeitung pak naglašava mirne enklave Biokovo, Kornate, Krk i Istru, već poznatu pod nadimkom Nova Toscana.

Navedeni rejting i imidž te kontinuitet pozitivnih predviđanja ukazuju na nastavak uzlaznog trenda po kojemu se Hrvatska odnosno Istra (re)afirmiraju u sve značajnije i atraktivnije turističko odredište Mediterana.

Navedene reakcije su u prvom redu uvjetovane činjenicom da smo 90-tih godina prošlog stoljeća bili izvan glavnih svjetskih turističkih tokova radi opće poznatih razloga. Vjerujemo da je percepcija i ocjena Hrvatske odnosno Istre u renomiranim inozemnim medijima te posebno među specijalistima iz sektora turizma više plod odlične resursne kulturno-povijesne i prirodne osnove koju Hrvatska posjeduje, zatim potrebe svojevrsnog ponovnog "otkrivanja" ovih područja, te konkurentnih cijena u odnosu na zemlje Euro zone.

Držimo da je to pozitivno ozračje potrebno što kvalitetnije iskoristiti i u tom periodu pokušati ubrzati proces repozicioniranja i restrukturiranja kako bi spremni dočekali nadolazeći period kada intenzitet tzv. novog otkrića Hrvatske bude po logici stvari splasnuo.

U Istri se već nekoliko godina vrlo uspješno započelo provoditi proces **repozicioniranja i restrukturiranja** turističke ponude, sa sljedećim pozitivnim rezultatima:

- promjena identiteta destinacije – izradom novog vizualnog identiteta i provedbom novog marketinškog pristupa;
- pojava novih hotela razine 4-5 zvjezdica (preko 2.000 postelja)
- izmjena strukture gostiju - povećanje broja gostiju veće platežne moći,
- porast cijena - uzrokovan podizanjem kvalitete smještaja,

U cijelom proteklom razdoblju Istra bilježi **kontinuirani rast noćenja i dolazaka**, posebno inozemnih turista (bez ijedne godine "u minusu").

Ovi iznimni rezultati ostvareni su u nepovoljnom okruženju **opće ekonomske recesije** u većini emitivnih zemalja zapadne Europe (posebno se to odnosi na Njemačku gdje je zabilježen pad standarda uslijed uvođenja Eura, ukidanje 13. plaće, produljenje radnog staža, ženama za 3 g. odnosno muškarcima za 5 godina, gotovo 5,5 milijuna nezaposlenih s konstantnim trendom porasta itd.).

Što se isključivo ove godine tiče, bilježimo sljedeće **nepovoljne okolnosti**;

- **klimatske uvjete** (posebno u kolovozu s tek 7-10 sunčanih dana),
- **jak tečaj Eura u odnosu na US\$ i stabilna kuna**,
- **opći rast cijena turističkih usluga**.

U pogledu uvođenja jedinstvene stope PDV-a na turističke usluge, stvoreni su određeni pozitivni učinci (za individualne goste), ali i nepovoljni uvjeti (za agencijske goste koji plaćaju iz inozemstva).

Trendovi posljednjih godina govore kako se turističko tržište izrazito brzo mijenja, a tu posebno mislimo na potrebe, motivacije dolaska i posebne interese današnjih gostiju koji su sve zahtjevniji i sve sofisticiraniji u svojim zahtjevima. Turističke destinacije koje se uspiju prilagoditi suvremenim trendovima te unaprijediti svoju konkurentnost i atraktivnost, opstati će na tržištu i ostvarivati pozitivne fizičke i financijske rezultate.

Nakon kritičnih i za turizam nepovoljnih godina 2001., 2003. i 2004. godine, unatoč tome što još uvijek bilježe minuse, **većina nama konkurentnih turističkih regija uspjela je obuzdati negativne trendove. Logično je stoga očekivati da će se naši konkurenti već narednih godina "vratiti" na uobičajene razine poslovanja.** Držimo da je njihov svojevrsan "povratak" ostvaren pogotovo zahvaljujući intenzivnoj promociji, te kreiranju novih turističkih proizvoda i doživljaja.

Uvažavajući navedeno, u projekciji naših budućih aktivnosti i razvoja možemo očekivati sve veću i oštriju konkurenciju. Tu posebno mislimo na sve bolju, inovativnu i atraktivnu ponudu, sve konkurentnije cijene i efikasnu promociju konkurentnih destinacija temeljenu na **sofisticiranim rješenjima uz korištenje naprednih tehnologija**.

Želimo li zadržati ili pak unaprijediti našu konkurentnost kao turističke regije, nužno je primjenjivati navedene principe u svim našim aktivnostima, kako bi optimalno valorizirali resurse kojima raspolažemo na jedan održiv i odgovoran način.

I na kraju, imajući na umu nepovoljno okruženje u emitivnim turističkim tržištima, uz ovogodišnje minimalno smanjenje broja dolazaka, te povećanje broja noćenja u odnosu na isti period prošle godine, ovogodišnju turističku sezonu u Istri ocjenjujemo kao uspješnu.

8. NAJAVE I PRIPREME ZA NAREDNU TURISTIČKU SEZONU

U narednom periodu očekuje se nastavak i intenziviranje procesa restrukturiranja i repozicioniranja Istre kao turističke destinacije. To naravno podrazumijeva i nastavak ulaganja, kako izravno u turističku ponudu i smještajne kapacitete, tako i indirektno u prateće sadržaje, infrastrukturu, komunalno opremanje, plaže i dr. Sukladno pregledu implementacije Master plana turizma Istre, te najava koje smo dobili za naredni period 2007.-2009. godine, sljedeće godine se u turizam Istre planira uložiti oko 270-300 milijuna Eura, što se uklapa u dinamiku predviđenu Master planom.

Planirana ulaganja u 2007. godini

U nastavku iznosimo podatke koji su prikupljeni izravnim upitima na terenu, te podacima koje su nam dostavile Hotelsko-turističke kompanije, Turističke zajednice, Jedinice lokalne samouprave i drugi subjekti s područja Istarske županije. Prema prikupljenim informacijama, **u Istri se za pripremu i provedbu turističke sezone 2007. planira uložiti oko 2,93 milijardi kuna.**

Najveća ulaganja planiraju hotelsko turističke kompanije; **1,03 milijardi kuna** u podizanje kvalitete smještaja i kreiranje novih turističkih proizvoda, a dodatno najveće ulaganje predstavlja ono hotelskog lanca Kempinski u sklopu turističkog naselja Skiper pokraj Savudrije od daljnjih **1,03 milijardi kuna**. Pored toga, izdvajamo Jedinice lokalne samouprave, posebno one u priobalju Istre sa ulaganjima u visini od **395 milijuna kuna**.

Tablica 11: Struktura ulaganja u istarski turizam 2007. godine

Subjekti (privatni i javni sektor)	Visina ulaganja (kn)	Udio (%)
Velika hotelsko-turistička društva	1.033,28 milijuna	35,23%
Novi projekti (Kempinski Savudrija)	1.036,00 milijuna	35,32%
Gradovi i općine Istarske županije	395,00 milijuna	13,47%
Malo i srednje poduzetništvo	157,10 milijuna	5,36%
Ugostitelji - obrtnici	200,00 milijuna	6,82%
Sustav turističkih zajednica	37,00 milijuna	1,25%
Privatni iznajmljivači	50,00 milijuna	1,70%
Agroturizam i ruralni turizam	25,00 milijuna	0,85%
SVEUKUPNO:	2.933,15 milijuna	100,00%

Izvor: Istraživanje, siječanj 2007. - Istarska županija, Upravni odjel za turizam

**REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za turizam**

**KLASA: 334-01/07-01/10
URBROJ: 2163/1-10-07-1**
Poreč, 05. ožujka 2007.

**POGLAVARSTVO
ISTARSKE ŽUPANIJE
n.r. Predsjednika**

PREDMET: "Informacija o turističkoj sezoni 2006. te polazišta za pripremu turističke sezone 2007. godine"

Poštovani,

u pravitku Vam dostavljamo predmetni materijal, te Vas molimo da isti uvrstite u dnevni red naredne sjednice Županijskog poglavarstva Istarske županije.

S poštovanjem.

Pročelnik
Denis Ivošević

Na temelju članaka 59. i 77. Statuta Istarske županije ("Službene novine" Istarske županije br. 6/03-pročišćeni tekst), Županijsko poglavarstvo Istarske županije na sjednici održanoj dana 2007. godine, donosi

ZAKLJUČAK

Prihvaća se "Informacija o turističkoj sezoni 2006. te polazišta za pripremu turističke sezone 2007. godine"

Klasa: Urbroj: od

Klasa:
Urbroj:
Pula:

**REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKO POGLAVARSTVO**

Predsjednik
Ivan Jakovčić

Dostaviti:

- 1.
- 2.
- 3.